

БУЛГАН АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАН

БАЯН-АГТ СУМЫН ЗАСАГ ДАРГЫН 2023 ОНЫ САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН,
ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛД ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Аудитын код: БУА-2024/17/НА-СТА-ТТЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn

Булган аймаг

2023 он

Аудитын газрын дарга,

тэргүүлэх аудитор: Б.Эрдэнэ

Утас: 70342580 Цахим хаяг: Erdene.B@audit.local

Аудитын менежер: Ж.Энхцоодол

Утас: 70342716 Цахим хаяг: Enkhtsoodolj@audit.gov.mn

Ахлах аудитор: П.Содном

Утас: 70342716 Цахим хаяг: Sodnomp@audit.gov.mn

Утас: 70342716 Цахим хаяг:

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар

**БУЛГАН АЙМГИЙН
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

Анхлагчдын өргөн чөлөө 1-120,
Жаргалант баг, Булган сум, Булган аймаг, 63082
Утас/Факс: 7034-2580
E-mail: bulgan@audit.gov.mn

2024.02.25 № 350
танай _____ ны № _____ т

БЯАН-АГТ СУМЫН ЗАСАГ ДАРГА
Л.ЭРДЭНЭБИЛЭГ ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.2-д заасны дагуу Баян-Агт сумын Засаг даргын санхүүгийн нэгтгэсэн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Баян-Агт сумын Засаг даргын санхүүгийн нэгтгэсэн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Байгууллагын удирдлага нь санхүүгийн тайлангаа бэлтгэхдээ нягтлан бодох бүртгэлийн тасралтгүй байх зарчмыг ашигласан байна. Байгууллагын тасралтгүй явуулахтай холбоотой тодорхой бус байдал үүсээгүй болно.

Сумын татварын орлого нийт дүнгээрээ 105.6 хувиар биелсэн ч үйл ажиллагааны орлого 21.9, малын хөлийн татвар 68.8, ойн нөөц ашигласны орлогыг 8.7 сая төгрөгөөр тус тус тасалсан байна.

Аудитын гол асуудал

Аудитыг гүйцэтгэхэд аудитын хамрах хүрээний хязгаарлалт хийх шаардлагагүй болон хангалттай, зохистой нотолгоог олж авах боломжгүй нөхцөл үүсээгүй тул бидний олж авсан нотолгоо нь аудитын дүгнэлтийн суурь болоход хүрэлцээтэй, зохистой гэж үзлээ.

006020609

Бусад асуудлын хэсэг

Сумын төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2023 оны хэрэгжүүлэх хөтөлбөрийн хүрэх үр дүнгийн талаарх чанарын болон тоо хэмжээний үзүүлэлтэд тусгагдсан 6 зорилт, 134 арга хэмжээний хэрэгжилт 90.0 хувиар дүгнэсэн, хөтөлбөр арга хэмжээнд зориулан 2114.7 сая төгрөгийг төлөвлөн гүйцэтгэл 1703.7 сая төгрөг буюу 80.5 хувийг зарцуулж, батлагдсан төсвийг 19.5 хувийг хэмнэсэн байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБООУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Б.ЭРДЭНЭ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайлан

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	736,942.71	952,780.38
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	322,771.49	381,432.25
31200	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	322,771.49	381,432.25
31210	Төгрөг	322,771.49	381,432.25
31211	Төрийн сангийн харилцах	322,771.49	381,423.04
31213	Арилжааны банк дахь харилцах	0	9.21
33	АВЛАГА	215,935.95	354,584.62
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	2,412.75	1,530.90
33500	Бусад авлага	213,523.20	353,053.72
33510	Байгууллагаас авах авлага	11,068.50	0
33520	Хувь хүмүүсээс авах авлага	202,454.70	353,053.72
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	198,235.27	216,763.51
35100	Түүхий эд материал	82,389.94	82,389.94
35110	Тусгай зориулалттай материал	82,389.94	82,389.94
35400	Хангамжийн материал	84,280.34	90,414.58
35410	Бичиг хэргийн материал	3,570.30	7,183.65
35420	Аж ахуйн материал	13,506.41	18,005.71
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	1,879.00	2,119.60
35440	Түлш, шатах тослох материал	350.99	200.00
35450	Барилгын засварын материал	1,558.70	1,913.19
35470	Бусад хангамжийн материал	63,414.93	60,992.43
35500	Биологийн хөрөнгө	0	8,759.00
35600	Мал амьтад	31,565.00	35,200.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	2,314,990.01	2,996,552.61
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	2,314,990.01	2,996,552.61
39200	Биет хөрөнгө	2,284,752.51	2,948,271.61
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1,603,046.15	2,275,252.66
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-330,206.06	-377,962.29
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	241,943.02	295,233.02
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-157,099.49	-170,229.76
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	277,858.59	314,257.59
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-218,523.47	-234,971.27
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	99,380.80	99,380.80
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-34,538.36	-42,589.27
39209	Зам, гүүрийн байгууламж	830,623.01	830,623.01
39210	Хуримтлагдсан элэгдэл	-44,556.15	-54,854.88
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	62,681.80	62,681.80
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-47,055.50	-49,747.99
39217	Ном	1,198.16	1,198.16
39300	Биет бус хөрөнгө	30,237.50	48,281.00
39301	Програм хангамж	2,700.00	2,700.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-2,242.50	-2,355.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	29,780.00	47,936.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	3,051,932.71	3,949,332.99
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	33.51	271.75
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	33.51	271.75
41300	Өглөг	33.51	271.75
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	0	191.59
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	0	80.15
41360	Бусад өглөг	33.51	0
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	33.51	0
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	3,051,899.20	3,949,061.24
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	3,051,899.20	3,949,061.24
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал	282,119.92	300,275.92

511002	Орон нутгийн төсвийн оруулсан хөрөнгө	282,119.92	300,275.92
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	2,581,901.49	3,460,907.54
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	5,581,836.77	2,581,901.49
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-2,999,935.28	879,006.04
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	187,877.79	187,877.79
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	3,051,932.71	3,949,332.99

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	3,583,915.63	3,520,234.25
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	343,065.50	445,595.25
110	Орлогын албан татвар	195,081.18	288,527.20
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	195,081.18	288,527.20
110001	Цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрх	134,395.61	228,583.26
110002	Үйл ажиллагааны орлого	35,364.83	588.00
110003	Хөрөнгийн орлого	25,317.95	27,469.37
110008	Шууд бус орлого	2.80	31,886.58
113	Хөрөнгийн албан татвар	82,347.19	82,936.38
113001	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	1,038.49	6,185.24
113002	Бууны албан татвар	3,550.00	6,535.72
113004	Малд ногдуулах албан татвар	77,758.70	70,215.43
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	65,637.13	74,131.66
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	8,612.70	11,747.81
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	3,480.09	4,558.68
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	25.13	534.36
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	5,107.48	6,654.77
1181	Газрын төлбөр	10,220.08	15,170.52
118101	Газрын төлбөр	10,220.08	15,170.52
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	46,804.35	47,213.34
118201	Ойн нөөц ашигласны төлбөр	30,975.35	32,105.21
118202	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	592.00	485.56
118203	Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр	15,237.00	14,622.57
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	984,734.39	788,184.05
120	Нийтлэг татварын бус орлого	984,734.39	788,184.05
120003	Торгуулийн орлого	12,733.00	640.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	22,500.18	32,455.13
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	14,670.18	30,960.13
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	0	1,495.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	7,830.00	0
120009	Бусад орлого	6,266.42	9,340.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	943,234.79	745,748.92
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,256,115.74	2,286,454.96
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	165,313.56	83,090.15

131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	153,030.00	82,129.70
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	3,443.56	960.45
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	8,840.00	0
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	2,090,802.18	2,203,364.81
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	1,144,961.67	893,906.33
132003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг /орон нутгийн төсөвт байгууллага улсад төвлөрүүлэх орлого/	36,086.52	65,821.98
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	756,545.60	968,636.50
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	153,208.40	275,000.00
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	2,323,095.78	2,331,295.44
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,323,095.78	2,331,295.44
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,125,376.10	877,800.01
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	335,963.05	485,353.61
210101	Үндсэн цалин	252,134.09	299,389.79
210102	Нэмэгдэл	60,819.12	130,596.91
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	24.50	0
210104	Урамшуулал	17,248.78	43,906.99
210105	Гэрээт ажлын хөлс	5,736.57	11,459.93
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	44,143.59	61,951.97
210201	Тэтгэврийн даатгал	30,961.91	42,770.12
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,563.49	5,031.78
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,710.81	3,915.42
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	688.76	936.08
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	6,218.61	9,298.57
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	484,494.89	50,024.11
210301	Гэрэл, цахилгаан	15,098.26	6,504.84
210302	Түлш, халаалт	469,056.63	43,519.28
210303	Цэвэр, бохир ус	340.00	0
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	43,752.44	38,263.39
210401	Бичиг хэрэг	2,922.98	6,620.75
210402	Тээвэр, шатахуун	28,652.97	16,660.44
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,208.00	3,758.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	2,297.00	3,746.30
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,314.00	1,612.90
210408	Бараа материал акталсны зардал	6,357.49	5,865.00
2105	Нормативт зардал	400.00	0
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	400.00	0

2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	7,286.30	28,233.00
210604	Урсгал засвар	7,286.30	28,233.00
2107	Томилолт, зочны зардал	5,434.00	5,954.50
210702	Дотоод албан томилолт	5,434.00	5,954.50
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	3,943.00	18,822.76
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	2,141.00	16,192.68
210803	Даатгалын үйлчилгээ	172.00	172.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	700.00	671.83
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	88.00	61.53
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	0	132.00
210807	Газрын төлбөр	842.00	1,592.73
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	199,958.84	189,196.66
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	145,454.57	79,634.25
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	4,517.03	11,073.49
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	49,987.24	98,488.91
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,197,719.68	1,453,495.43
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	16,671.50	12,990.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	845.00	540.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	12,626.50	11,250.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	3,200.00	1,200.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	1,181,048.18	1,440,505.43
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	1,144,961.67	1,409,090.53
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	36,086.52	31,414.90
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	1,260,819.85	1,188,938.81
V	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	4,260,755.13	309,932.77
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	740.00	0
225010	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал - Үндсэн хөрөнгө	3,796,958.37	0
225011	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал - Бараа материал	334,363.18	0
225012	Хөрөнгө оруулалтаар бэлтгэгдсэн шилжүүлэх зориулалтай хөрөнгийн зардал	128,693.58	309,932.77
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)	-2,999,935.28	879,006.04

2.3 Аудит хийсэн нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
1	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	2,082,892.58	1,768,931.59	2,418,991.27	6,270,815.44

2	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-1,800,772.66	1,581,053.79	3,162,845.50	-218,980.95
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	282,119.92	187,877.79	5,581,836.77	6,051,834.48
9	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	-2,999,935.28	2,999,935.28
10	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	282,119.92	187,877.79	2,581,901.49	3,051,899.20
11	2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	282,119.92	187,877.79	2,581,901.49	3,051,899.20
13	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	282,119.92	187,877.79	2,581,901.49	3,051,899.20
15	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	18,156.00	0.00	0.00	18,156.00
19	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	879,006.04	879,006.04
20	2023 оны 6-р сарын 30-наарх үлдэгдэл	300,275.92	187,877.79	3,460,907.54	3,949,061.24

2.4 Аудит хийсэн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	2,706,713.37	3,331,400.13
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	343,065.50	445,595.25
110	Орлогын албан татвар	195,081.18	288,527.20
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	195,081.18	288,527.20
110001	Цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрх	134,395.61	228,583.26
110002	Үйл ажиллагааны орлого	35,364.83	588.00
110003	Хөрөнгийн орлого	25,317.95	27,469.37
110008	Шууд бус орлого	2.80	31,886.58
113	Хөрөнгийн албан татвар	82,347.19	82,936.38
113001	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	1,038.49	6,185.24
113002	Бууны албан татвар	3,550.00	6,535.72
113004	Малд ногдуулах албан татвар	77,758.70	70,215.43
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	65,637.13	74,131.66
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	8,612.70	11,747.81
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	3,480.09	4,558.68
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	25.13	534.36
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	5,107.48	6,654.77
1181	Газрын төлбөр	10,220.08	15,170.52
118101	Газрын төлбөр	10,220.08	15,170.52
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	46,804.35	47,213.34
118201	Ойн нөөц ашигласны төлбөр	30,975.35	32,105.21
118202	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	592.00	485.56
118203	Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр	15,237.00	14,622.57
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	103,959.63	73,097.22
120	Нийтлэг татварын бус орлого	103,959.63	73,097.22
120003	Торгуулийн орлого	12,733.00	640.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	84,960.21	63,117.22
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	84,960.21	63,117.22

120009	Бусад орлого	6,266.42	9,340.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,259,688.24	2,812,707.66
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	168,886.06	94,158.65
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	156,602.50	93,198.20
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	3,443.56	960.45
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	8,840.00	0
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	2,090,802.18	2,718,549.01
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	1,144,961.67	1,409,090.53
132003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг /орон нутгийн төсөвт байгууллага улсад төвлөрүүлэх орлого/	36,086.52	65,821.98
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	756,545.60	968,636.50
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	153,208.40	275,000.00
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,308,015.79	2,749,271.90
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,308,015.79	2,749,271.90
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,080,453.32	1,261,909.40
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	335,879.70	484,168.85
210101	Үндсэн цалин	252,110.06	299,175.36
210102	Нэмэгдэл	60,759.79	130,596.91
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	24.50	0
210104	Урамшуулал	17,248.78	43,906.99
210105	Гэрээт ажлын хөлс	5,736.57	10,489.59
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	42,881.41	62,063.30
210201	Тэтгэврийн даатгал	29,901.58	42,770.12
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,518.09	5,031.78
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,652.18	3,915.42
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	619.76	936.07
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	6,189.79	9,409.90
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	484,494.89	49,943.96
210301	Гэрэл, цахилгаан	15,098.26	6,504.84
210302	Түлш, халаалт	469,056.63	43,439.12
210303	Цэвэр, бохир ус	340.00	0
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	34,578.96	35,715.45
210401	Бичиг хэрэг	2,897.80	3,943.60
210402	Тээвэр, шатахуун	14,973.16	16,509.45
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,208.00	3,758.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	4,000.00	5,140.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	10,500.00	6,364.40
2105	Нормативт зардал	1,400.00	900.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,400.00	900.00

2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	11,290.30	32,000.00
210604	Урсгал засвар	11,290.30	32,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	5,434.00	5,954.50
210702	Дотоод албан томилолт	5,434.00	5,954.50
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	3,002.00	16,329.36
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,200.00	13,699.28
210803	Даатгалын үйлчилгээ	172.00	172.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	700.00	645.36
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	88.00	88.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	0	132.00
210807	Газрын төлбөр	842.00	1,592.73
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	161,492.07	574,833.98
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	155,952.07	562,127.38
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	5,540.00	12,706.60
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,227,562.46	1,487,362.51
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	15,826.50	12,450.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	12,626.50	11,250.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	3,200.00	1,200.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	1,192,116.68	1,474,912.51
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	1,144,961.67	1,409,090.53
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	36,086.52	65,821.98
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	11,068.50	0
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	19,619.28	0
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	18,868.75	0
213505	Төсвийн ерөнхийлөн захирагч хооронд хийсэн санхүүжилт	750.54	0
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	398,697.58	582,128.23
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	304,780.08	366,159.97
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	304,780.08	366,159.97
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	304,780.08	366,159.97
223001	Бусад хөрөнгө	171,395.18	300,285.27
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	133,384.90	65,874.70
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	-304,780.08	-366,159.97
VII	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ДҮН	-3,680.00	-157,307.50
23	ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	3,680.00	157,307.50
230001	Эргэж төлөгдөх зээл	3,680.00	157,307.50
VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)	90,237.50	58,660.76
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	232,533.99	322,771.49
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	322,771.49	381,432.25

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	Гүйцэтгэл зөрүү
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,114,738.10	1,703,668.21	411,069.89
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,420,081.30	1,246,075.44	174,005.86
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,388,697.40	1,233,625.44	155,071.96
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	559,679.80	484,168.85	75,510.95
210101	Үндсэн цалин	347,086.70	299,175.36	47,911.34
210102	Нэмэгдэл	142,569.40	130,596.91	11,972.49
210104	Урамшуулал	48,915.20	43,906.99	5,008.21
210105	Гэрээт ажлын хөлс	21,108.50	10,489.59	10,618.91
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	69,959.90	62,063.30	7,896.60
210201	Тэтгэврийн даатгал	47,572.70	42,770.12	4,802.58
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,596.80	5,031.78	565.02
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,477.40	3,915.42	561.98
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,119.40	936.07	183.33
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	11,193.60	9,409.90	1,783.70
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	550,064.00	516,079.58	33,984.42
210301	Гэрэл, цахилгаан	28,420.00	22,865.23	5,554.77
210302	Түлш, халаалт	520,694.00	492,864.35	27,829.65
210303	Цэвэр, бохир ус	950.00	350.00	600.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	37,598.60	37,530.45	68.15
210401	Бичиг хэрэг	4,010.00	3,943.60	66.40
210402	Тээвэр, шатахуун	16,510.60	16,509.45	1.15
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,758.00	3,758.00	0.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	5,140.00	5,140.00	0.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	8,180.00	8,179.40	0.60
2105	Нормативт зардал	900.00	900.00	0.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	900.00	900.00	0.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	57,570.00	56,141.50	1,428.50
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	9,500.00	9,500.00	0.00
210604	Урсгал засвар	48,070.00	46,641.50	1,428.50
2107	Томилолт, зочны зардал	7,550.00	5,954.50	1,595.50
210702	Дотоод албан томилолт	7,550.00	5,954.50	1,595.50
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	49,687.80	15,368.91	34,318.89
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	45,953.80	12,738.83	33,214.98
210803	Даатгалын үйлчилгээ	172.00	172.00	0.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	1,300.00	645.36	654.64
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	88.00	88.00	0.00

210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	132.00	132.00	0.00
210807	Газрын төлбөр	2,042.00	1,592.73	449.27
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	55,687.30	55,418.35	268.95
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	43,237.30	43,011.75	225.55
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	12,450.00	12,406.60	43.40
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	31,383.90	12,450.00	18,933.90
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	31,383.90	12,450.00	18,933.90
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	11,250.00	11,250.00	0.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	18,933.90	0	18,933.90
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,200.00	1,200.00	0.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	491,660.60	300,285.27	191,375.33
223001	Бусад хөрөнгө	491,660.60	300,285.27	191,375.33
23	ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	202,996.20	157,307.50	45,688.70
230001	Эргэж төлөгдөх зээл	202,996.20	157,307.50	45,688.70
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	2,114,738.10	1,681,385.77	433,352.33
32	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,755,619.20	1,618,268.54	137,350.66
320001	Орон нутгийн төсвөөс	1,477,964.80	1,343,268.54	134,696.26
320002	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	277,654.40	275,000.00	2,654.40
35	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	359,118.90	63,117.22	296,001.68
350001	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	61,405.90	63,117.22	-1,711.32
350003	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	297,713.00	0	297,713.00
6	ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ	0.056	0.056	0.00
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	0.027	0.027	0.00
620001	Удирдах ажилтан	0.01	0.01	0.00
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	0.013	0.013	0.00
620003	Үйлчлэх ажилтан	0.004	0.004	0.00
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	0.027	0.027	0.00
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	0.011	0.011	0.00
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	0.007	0.007	0.00
650011	Улс төрийн албан хаагч (УТ)	0.009	0.009	0.00

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	ТЗ цэвэр дүн
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	94,158,651.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	39,598,951.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	39,598,951.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	960,451.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	960,451.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	38,638,500.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	38,338,500.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	300,000.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	54,559,700.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	54,559,700.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	54,559,700.00
I	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	94,158,651.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	94,158,651.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	93,198,200.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	960,451.00

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 154.4 сая төгрөгийн зөрчил¹ илэрч алдаа зөрчлийг давтан гаргахгүй байх 3 зөвлөмж өгсөн.

5.1 Төлбөрийн акт

Төлбөрийн акт байхгүй.

5.2 Албан шаардлага

Албан шаардлага өгөөгүй.

5.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Шилэн данстай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Шилэн дансны цахим хуудсанд Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн төсвийн хөтөлбөр, зориулалтын батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, хэтрэлт хэмнэлтийн шалтгаан тайлбар, Бонд, зээл, өрийн бичиг, баталгаа, түүнтэй адилтгах санхүүгийн бусад хэрэгсэл, төр хувийн хэвшлийн түншлэлийн гэрээ, концесс, төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах, өр, авлага үүсгэсэн аливаа шийдвэр зэрэг мэдээллийг байршуулаагүй байна.

Энэ нь Шилэн дансны тухай хуулийн 6.4.8.бонд, зээл, өрийн бичиг, баталгаа, түүнтэй адилтгах санхүүгийн бусад хэрэгсэл, төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн гэрээ, төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах, өр, авлага үүсгэсэн аливаа шийдвэр;

¹ Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

Өгсөн зөвлөмж: Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилтийг хангаж мэдээллийг бүрэн гүйцэт, тогтоосон хугацаанд байршуулж байх.

2. Орлогын данстай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: ОНХС-гийн хөрөнгөөр 488.4 сая төгрөгийн 32 төсөл арга хэмжээ хэрэгжүүлэхээр батлагдсан байна. Үүнээс "Чухал мэргэжлийн боловсон хүчнийг тогтвор суурьшилтай ажиллуулах нөхцөл бүрдүүлэх" 21.8 сая, "Үерийн далангийн зураг төсөв" 30.0 сая, "Сумын төвийн нийтийн эзэмшлийн хашаануудын эвдэрч, муудсан хашааг сэлбэж шинэчлэх", 3.0 сая "Баянзүрх, Баянхайрхан багт 4G сүлжээ тавиулахад орон нутгийн оролцоо" "Зам даваа засвар" төгрөг нийт 54.8 сая төгрөгийн 5 төсөл, арга хэмжээ хийгдээгүй байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 41 дүгээр зүйлийн 41.2 дахь "Бүх шатны төсвийн захирагч төсвийн хэрэгжилтийн талаар дараах үүрэг хүлээнэ", 41.2.7-д "хөтөлбөрийн хэрэгжилтэд хяналт тавих, хүрэх үр дүнг хангаж ажиллах" гэсэн заалтуудыг хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Иргэдийн саналаар эрэмбэлсэн, ИТХ-аар батлагдсан хөрөнгө оруулалтын ажлын хэрэгжилтийг хангуулж ажиллах.

3. Орлогын данстай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Сумын татварын орлого нийт дүнгээрээ 105.6 хувиар биелсэн боловч үйл ажиллагааны орлого 21.9, малын хөлийн татвар 68.8, ойн нөөц 8.7 сая төгрөгөөр тус тус тасалсан байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 41 дүгээр зүйлийн 41.2.1 дэх "хуулийн дагуу улс, орон нутгийн төсөвт оруулах болон тухайн төсвийн байгууллагын өөрийн үйл ажиллагааны орлогыг бүрэн төвлөрүүлэх" гэж заасныг хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Орон нутгийн төсвийн төлөвлөсөн орлогын биелэлтийг хангуулж, төлөвлөлт гүйцэтгэлд дүн шинжилгээ хийж бодитой төлөвлөж байх.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2024 оны 10 дугаар сарын 01 -ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

